สารนิพนธ์เรื่อง มาตรการทางกฎหมายในการคุ้มครองสุขภาพของผู้ไม่สูบบุหรื่

คำสำคัญ มาตรการทางกฎหมาย / การคุ้มครองสุขภาพของผู้ไม่สูบบุหรื่ /

พระราชบัญญัติควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ พ.ศ. 2560

นักศึกษา ลัคคาวัลย์ สิทธิ โชคธรรม

อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ คร.เอกพงษ์ สารน้อย

หลักสูตร นิติศาสตรมหาบัณฑิต กลุ่มวิชากฎหมายมหาชน

คณะ นิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีปทุม

พ.ศ. 2566

บทคัดย่อ

การศึกษาค้นคว้าอิสระนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาแนวคิด ทฤษฎีของมาตรการทาง กฎหมายในการคุ้มครองสุขภาพของผู้ไม่สูบบุหรึ่ของประเทศไทย, เปรียบเทียบมาตรการทาง กฎหมายในการคุ้มครองสุขภาพของผู้ไม่สูบบุหรื่ของไทยและต่างประเทศ, วิเคราะห์มาตรการใน การคุ้มครองสุขภาพของผู้ไม่สูบบุหรื่ 3 ประเด็นคือ ปัญหาเกี่ยวกับการกำหนดสถานที่ในการคุ้มครองสุขภาพของผู้ไม่สูบบุหรื่, ปัญหาเกี่ยวกับการแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่รวมถึงบทบาท หน้าที่ของผู้คำเนินการ, ปัญหาเกี่ยวกับบทกำหนดโทษของผู้คำเนินการและผู้สูบบุหรี่ที่ไม่ปฏิบัติตา ที่กฎหมายกำหนด เพื่อหาแนวทางในการ ปรับปรุง แก้ไข พระราชบัญญัติควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ พ.ศ. 2560 ให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อไปในอนาคต

จากการศึกษาพบว่าแนวคิดเรื่องการคุ้มครองประโยชน์มหาชนและแนวคิดในการจำกัด สิทธิเสรีภาพของบุคคลถูกนำมาใช้ในการกำหนดมาตรการทางกฎหมายในการคุ้มครองสุขภาพของ ผุ้ไม่สูบบุหรึ่งากแนวคิดดังกล่าวทำให้ประเทศไทยมีการออกมาตราการทางกฎหมายในการคุ้มครองสุขภาพของผู้ไม่สูบบุหรื่เกิดขึ้น คือ พระราชบัญญัติควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ พ.ศ. 2560 และมีการออกประกาศสถานที่สาธารณะให้เป็นเขตปลอดบุหรื่และสถานที่สาธารณะที่อนุญาตให้ จัดเขตสูบบุหรื่ได้ ซึ่งจากการศึกษาแปรียบเทียบมาตรการในการคุ้มครองสุขภาพของผู้ไม่สูบบุหรื่ ของสาธารณรัฐฟิลิปปินส์ ญี่ปุ่น และนิวซีแลนด์ พบว่าแต่ละประเทศมีมาตรการไม่ได้แตกต่างกัน เนื่องจากทั้ง 4 ประเทศต่างเป็นรัฐภาคิสมาชิกของอนุสัญญาว่าด้วยการควบคุมยาสูบ ขององค์การ อนามัยโลก ซึ่งถูกกำหนดให้ปฏิบัติตามกรอบของอนุสัญญาในการคุ้มครองสุขภาพของผู้ไม่สูบ บุหรื่เช่นเดียวกัน เมื่อศึกษาเปรียบเทียบกับมาตรการของต่างประเทศ และวิเคราะห์กับมาตรการในการคุ้มครองสุขภาพของผู้ไม่สูบบุหรื่

ของประเทศไทยนั้นยังมีบางสถานที่ ยานพาหนะบางประเภทที่ยังไม่ครอบคลุม บทบาทหน้าที่ของ เจ้าสถานที่ ยังไม่เพียงพอต่อการคุ้มครองสุขภาพของผู้ไม่สูบบุหรี่ การแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ ตามพระราชบัญญัติควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ พ.ส. 2560 เป็นการกำหนดให้เจ้าหน้าที่ของรัฐในสังกัด ต่างๆ เป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ ทำให้การปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่ไม่มีประสิทธิภาพ เท่าที่ควร รวมถึงบทกำหนดโทษของผู้กระทำความผิดนั้นมีการกำหนดโทษทางอาญาที่มีโทษจาก การกระทำความผิดเท่ากันทุกราย โดยไม่มีการแบ่งประเภทของผู้กระทำความผิดหรือไม่มีการนำ มาตรการทางปกครองมาใช้บังคับร่วมกับโทษทางอาญา

ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้เสนอแนะแนวทางแก้ไขเพิ่มเติม พระราชบัญญัติควบคุมผลิตภัณฑ์ ยาสูบ พ.ศ. 2560 ใน 3 ประเด็นดังนี้ ประเด็นที่หนึ่ง การกำหนดสถานที่ในการคุ้มครองสุขภาพของ ผู้ไม่สูบบุหรี่ ควรมีประกาศแก้ไขเพิ่มเติมบริเวณพื้นที่เครียมอาหาร เป็นเขตปลอดบุหรี่ และแก้ไข มาตรา 41 เพื่อให้อำนาจรัฐมนตรีสามารถเพิ่มเติมให้บ้านพักส่วนบุคคลและรถยนต์ส่วนบุคคลเป็น เขตปลอดบุหรี่ ประเด็นที่สอง การแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ ควรมีการแต่งตั้งหน่วยงานที่ รับผิดชอบโดยเฉพาะขึ้น เพื่อให้มีอำนาจหน้าที่ในการควบคุม กำกับ ดูแล รวมถึงดำเนินการต่างๆ ตามพระราชบัญญัติควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ พ.ศ. 2560 และควรมีการกำหนดบทบาทหน้าที่ของ ผู้ดำเนินการเพิ่มเติม เช่น การห้ามบุคคลอายุต่ำกว่าที่กฎหมายกำหนดเข้าไปในเขตสูบบุหรี่ หรือ การห้ามจำหน่ายหรือให้บริการอาหารและเครื่องดื่มในบริเวณเขตสูบบุหรี่ เป็นต้น ประเด็นที่สาม การกำหนดอัตราโทษสำหรับผู้ดำเนินการ ควรมีการแบ่งประเภทของสถานประกอบการในการ กำหนดบทลงโทษทางอาญา และควรมีการนำมาตรการทางปกครองมาใช้บังกับร่วมกับโทษทางอาญา เช่น การสั่งพักใบอนุญาตหรือเพิกลอนใบอนุญาต รวมถึงควรมีการนำมาตรการทางปกครอง มาใช้บังกับร่วมกับโทษทางอาญาสำหรับผู้ที่ฝ่าฝืนสูบบุหรี่ในเขตปลอดบุหรี่เช่นเดียวกัน

THEMATIC TITLE LEGAL MEASURES TO PROTECT HEALTH OF NON-SMOKERS

KEYWORDS LEGAL MEASURES / PROTECTION THE HEALTH OF

NON-SMOKERS / THE TOBACCO PRODUCTS CONTROL

ACT B.E. 2560 (A.D. 2017)

STUDENT PANTHIDA SUCHAICHIT

THEMATIC ADVISOR DR.EKKAPONG SARANOI

LEVEL OF STUDY MASTER OF LAWS PUBLIC LAW

FACULTY SCHOOL OF LAW SRIPATUM UNIVERSITY

YEAR 2023

ABSTRACT

The objective of this independent study; To study of concepts and theories of legal measures to protect the health of non-smokers in Thailand. To compare legal measures legal measures to protect the health of non-smokers in Thailand and aboard. To analyze three issues of legal measures to protect the health of non-smokers include 1) the determination of places to protect the health of non-smoker, 2) the appointment of officials including role and responsibilities of authorities, 3) the penalties for authorities and smokers who do not comply with the law. To provide guidelines for improve the Tobacco Products Control Act B.E. 2560 (A.D. 2017).

From the study, it is evident that: The concepts of public protection and limiting individual freedoms have been applied to formulate legal measures aimed at protecting the health of non-smokers. These concepts have led to the implementation of legal measures in Thailand that is the Tobacco Products Control Act, and the designation of areas as either smoke-free or smoking-permitted public spaces. Comparative analysis with measures in the Philippines, Japan, and New Zealand reveals that these measures are similar across the four countries due to their membership in the World Health Organization's Framework Convention on Tobacco Control, which mandates compliance with a standardized framework for protecting the health of non-smokers. Comparative analyzing measures in other countries with measures in Thailand about non-smoker health protection measures found that Thailand's designation of smoke-free areas still

had some types of locations and certain modes of transportation uncovered. The roles and responsibilities of authorities are found to be insufficient in adequately protecting the health of non-smokers. The appointment of officials according to the Tobacco Products Control Act B.E. 2560 (A.D. 2017) designates them as government officers, lacking the authority to impose penalties on offenders. Furthermore, the penalties for offenses are uniformly categorized as criminal offenses with equal severity, without distinguishing between types of offenders, and administrative measures are not enforced in conjunction with criminal penalties.

Therefore, the researcher recommends for improvement in 3 issues include that; 1) Determination of places to protect the health of non-smokers there should be additional categories of smoke-free areas, and that there should be amendments section 41 of the Tobacco Products Control Act B.E. 2560 (A.D. 2017) to provide the minister additional authority to make personal residences and personal cars non-smoking area. 2) the appointment of officials, specifically responsible agency should be appointed to have the authority to control, supervise, and including other operations according to the Tobacco Products Control Act B.E. 2560 (A.D. 2017), there should be additional roles and responsibilities of authority. For example, prohibiting people under the legal age from entering the smoking area. or prohibiting the sale or service of food and beverages in smoking areas, etc. 3) determination of penalty for authority should be a classification of establishments in determining criminal penalties and administrative measures should be applied together with criminal penalties such as ordering a license suspension or license revocation. In addition, administrative measures should be implemented along with criminal penalties for those who violate smoking in non-smoking area as well.